

MÚSICA DE
CAMBRA

24 DE NOVEMBRE
SALA 2 ORIOL MARTORELL

TAKÁCS
QUARTET

BIENNAL DE QUARTETS

PROGRAMA DE MÀ

FRANZ JOSEPH HAYDN
(Rohrau, Àustria 1732 - Viena, Àustria 1809)

QUARTET DE CORDA EN SI BEMOLL MAJOR, OP. 76 N. 4 "SUNRISE"

(1796-97) - 21'

Allegro con spirito
Adagio
Minuet. Allegro - Trio
Finale. Allegro ma non troppo

LUDWIG VAN BEETHOVEN
(Bonn, Alemanya 1770 - Viena, Àustria 1827)

QUARTET DE CORDA N. 7 EN FA MAJOR, OP. 59 N. 1 "RAZUMOVSKY"

(1806) - 40'

Allegro
Allegretto vivace e sempre scherzando
Adagio molto e mesto
Thème russe. Allegro

TAKÁCS QUARTET:

Edward Dusingberre, violí
Harumi Rhodes, violí
Richard O'Neill, viola
András Fejér, violoncel

COMENTARI

per **Stefano Russomanno**

Noves sonoritats

El Quartet op. 76, n. 4 de Haydn té una de les arrencades més sorprenents en la història del gènere: les cordes inferiors –violí segon, viola, violoncel– entonen notes llargues en *piano* i, sobre elles, el violí primer esbossa un moviment ascendent, cada cop més ferm, que escala la tessitura i baixa després de forma plàcida. Aquests compassos inicials no dibuixen un tema o una introducció en sentit estricte, sinó que defineixen més aviat un ambient, una sensació: els primers comentaristes anglesos el van comparar amb l'alba, un títol que porta des de llavors. Passatges com aquest revelen fins a quin punt Haydn havia redefinit la fesomia del quartet de corda dotant-lo d'una sonoritat i un lèxic propi. Encara que el primer moviment del Quartet, op. 76 n. 4 es mou de principi a fi en un *allegro con spirito*, l'escolta abona la sensació d'un temps no homogeni, elàstic, capaç tant d'accelerar com d'estirar-se fins a la immobilitat: ja som a les regions de Schubert. La intensitat expressiva de l'*adagio* també es mou per contextos tonals canvians i imprevisibles, mentre que la rústica aspror del *minuet* i la mobilitat del *finale* prefiguren Bartók.

La conquesta d'una sonoritat específica, els equilibris fònics de la qual incideixen amb caràcter general en la definició formal, també caracteritzen els tres Quartets de corda, op. 59 el Beethoven. El Quartet en Fa, op. 59 n. 1 és, en aquest i altres aspectes, el més radical i avançat de la sèrie. Ja les notes repetides al començament del primer *allegro*, en la seva progressiva acumulació i *crescendo*, es transfiguren de fórmula d'acompanyament en element tímbric, com ja havia passat al principi de la sonata *Waldstein*. Una cosa semblant passa a l'*allegretto vivace e sempre scherzando*, en què la frase inicial del violoncel és un simple impuls rítmic que actua com a motiu conductor dins d'un moviment l'estructura i extensió dels quals (460 compassos) excedeixen l'esquema habitual de l'*scherzo*. L'*adagio molto e mesto* és una de les grans manifestacions del dolor beethovenià, que conjuga lirisme i severitat en un marc de notable densitat polifònica. L'*allegro* final arrenca amb l'exposició per part del violoncel d'un tema rus en homenatge al dedicatari de l'op. 59, el comte Andréi Razumovski, ambaixador de Rússia a Viena. En contrast amb la riquesa de motius dels moviments anteriors, la preponderància del tema rus aquí desemboca en un discurs vital i directe, amb què el compositor sembla exorcitzar la complexitat de l'obra.

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

LA VANGUARDIA

3cat